

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

ПРОГРАМА

виробничої практики студентів початкового рівня
(короткий цикл) вищої освіти зі спеціальності 201 Агрономія

Програму виробничої практики і методичні вказівки до ведення щоденника та написання звіту студентами освітнього ступеня молодший бакалавр за спеціальністю 201 «Агрономія» підготували: професори Господаренко Г. М., Полторецький С. П., Єщенко В. О., Сонько С.П., доценти Кононенко Л. М., Новак А. В., Любченко А. І., Новак В. Г., Березовський А. П., ст. викладачі Адаменко Д. М., Крижанівський В. Г.

Відповідальний за випуск заступник декана факультету агрономії з практичної підготовки студентів Крижанівський В.Г.

Програма виробничої практики затверджена на науково-методичній комісії факультету агрономії (протокол № 1 від 31.08.2021 року).

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою виробничої практики «Виробнича практика з агрономії» є забезпечення професійної технологічної підготовки майбутніх фахівців, набуття досвіду роботи за обраною професією.

Завдання виробничої практики «Виробнича практика з агрономії»:

- проведення агроекономічного аналізу діючої в господарстві системи землеробства;
- аналізування структури рослинницької галузі господарства і технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- вивчення системи насінництва в господарстві;
- аналізування стану реалізації продукції рослинництва, умов її зберігання та переробки;
- вивчення стану забезпечення в господарстві безпеки життєдіяльності населення, охорони праці, пожежної безпеки та виробничої
- санітарії;
- освоєння технології механізованих сільськогосподарських робіт;
- ознайомлення зі станом охорони природи в господарстві
- (підприємстві);
- вивчення системи передпосівного обробітку ґрунту під ранні та пізні ярі культури;
- проведення підготовки насіння та сівби сільськогосподарських культур;
- ознайомлення з системою догляду за озимими культурами;
- освоєння практичного налагоджування сільськогосподарських машин та знаряддя на виконання тих чи інших технологічних операцій; – проведення розрахунків доз добрив та норму висіву;
- проведення меліоративних заходів.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва та під час навчання, що передбачає застосування визначених теорій та методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності.

Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури.

1. МАТЕРІАЛ ДЛЯ НАПИСАННЯ ЗВІТУ

Практична підготовка розпочинається із ознайомлення з господарством, всією агрономічною та економічною документацією підприємства і триває протягом двох-трьох днів.

На основі робочої програми виробничої практики розробляється її календарний план, в якому зазначено всі види робіт. Календарний план проходження практики складається науковим керівником від університету і обов'язково враховується керівником від базового господарства.

Далі здобувач вищої освіти, разом із керівником практики від господарства, складає план своєї роботи на весь період виробничої практики. План практики має обов'язково відповідати програмі практики.

Загальною формою звітності здобувачів вищої освіти за виробничу практику є звіт. Оцінюється він керівником від бази практики і подається на рецензування керівнику практики від університету.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання і оформляється відповідно до вимог чинних нормативних актів (додаток 1).

За день-два до закінчення практики здобувач вищої освіти звільняється від виробничої роботи для оформлення звіту про виробничу практику.

Під час її написання здобувач повинен опрацювати інформаційні і літературні джерела.

2. ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ЗВІТУ

Звіт виконується за наступною структурою:

Вступ

Загальна характеристика практики

1. Характеристика господарства.
2. Індивідуальне завдання.
3. Висновки і пропозиції виробництву
4. Використані джерела інформації.
5. Додатки.

ПРОГРАМА І ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Виробнича (організаційно-технологічна) практика студентів третього курсу факультету агрономії є складовою частиною навчально-виховного процесу в Уманському національному університеті садівництва. Вона передбачена навчальним планом підготовки фахівців агрономічного профілю освітнього рівня бакалавр.

Головними завданнями практики є:

- закріплення і поглиблення теоретичних знань та набуття професійних навичок студентів при вирішенні виробничих завдань;
- набуття досвіду практичної роботи за спеціальністю;
- засвоєння сучасних технологій і передового досвіду в галузі рослинництва;
- вивчення сучасного стану організації техніки безпеки на виробництві та охорони навколишнього природного середовища;
- оволодіння методикою та технікою аналізу виробничої діяльності

господарства і його галузей, економічної оцінки технологічних та господарсько-організаційних заходів.

Виробничу практику студенти проходять у сільськогосподарських підприємствах різних форм господарювання, які відповідають вимогам практики.

Організаційно-технологічну виробничу практику студенти можуть проходити також в спеціалізованих фермерських господарствах за кордоном. Зміст і завдання практики при цьому суттєво не змінюється за винятком особливостей, обумовлених законодавством країни, в якій студент проходить виробничу практику.

Безпосередня організація проходження студентами виробничої практики покладається на декана факультету та його заступника, а навчально-методичне керівництво нею здійснюється керівниками практики, які призначаються деканатом.

На керівників практики покладається:

- проведення необхідних організаційних інструктажів про порядок проходження практики, дотримання техніки безпеки тощо;
- забезпечення умов якісного проходження практики у відповідності з навчальним планом і програмою;
- контроль за дотриманням господарством належних умов праці та побуту студентів;
- контроль виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку господарства;
- перевірка щоденника із зазначенням недоліків і внесення пропозицій щодо удосконалення практичної підготовки студентів.

Загальне керівництво практикою покладається на головного агронома господарства, а безпосереднє — на керівника підрозділу, в якому студент проходить практику.

У відповідності з угодою між університетом і господарством останнє надає студентам місця практики і створює необхідні умови для її успішного проходження. При цьому студент може проходити практику як стажист або бути призначеним на штатну посаду керівника середньої ланки (бригадира, помічника бригадира, заступника завідувача виробничої ділянки тощо).

На господарство покладається:

- проведення обов'язкових інструктажів з охорони праці та оформлення при цьому відповідної документації;
- контроль за виконанням студентами умов договору та правил внутрішнього трудового розпорядку господарства;
- забезпечення студентів житлом.

При проходженні практики студент зобов'язаний:

- виконати завдання, передбачені програмою практики;
- неухильно виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку господарства;
- суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії;
- ініціювати впровадження у виробництво досягнень науки і передового досвіду;
- вести детальний щоденник проходження практики згідно форми;
- у встановлені строки подати в деканат щоденник і письмовий звіт про проходження практики.

Після перевірки звіту студент захищає його перед комісією, призначеною

деканатом факультету. При оцінці роботи студента на практиці приймаються до уваги його характеристика від господарства, якість ведення щоденника і написання звіту та знання і уміння виконавця.

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ

Обсяг звіту повинен бути в межах 30–40 сторінок рукопису, включаючи таблиці, рисунки, фотографії і додатки.

Текст звіту має бути написаний чітко і грамотно на папері формату А 4 (210х297 мм).

При написанні потрібно залишити поля: ліворуч від тексту 25–30 мм, праворуч — 10 мм, зверху і знизу — по 25 мм. Відступ для початку абзацу — 10 мм, сторінки нумеруються в правому куті верхнього поля листка.

Всі таблиці та ілюстрації (малюнки, рисунки, фотографії) повинні мати загальну порядкову нумерацію ліворуч перед заголовком з визначенням одиниць виміру і років спостережень.

В тексті звіту таблиці та ілюстрації краще розміщувати безпосередньо після посилання на них і супроводжуватися коротким і вичерпним текстовим аналізом.

У звіті про закордонне стажування необхідно вказати:

- країну, її географічне розташування та ґрунтово-кліматичні умови;
- програму, мету і термін стажування;
- назву ферми, її площу, виробничий напрямок (спеціалізацію);
- технологію виробництва продукції рослинництва (культури, сорти, системиобробітку ґрунту, удобрення та захисту рослин від бур'янів, хвороб і шкідників, збирання врожаю та його реалізація);
- форми взаєморозрахунків, економічних відносин між товаровиробниками.

Незалежно від того в яких технологічних процесах брав участь практикант, в звіті повинні знайти відображення технології основних польових культур, які вирощуються в країні проходження практики, стан матеріально-технічної бази і галузі тваринництва в господарстві.

І. ПРАВИЛА ВЕДЕННЯ ЩОДЕННИКА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Звітним документом про виконання студентом програми виробничої практики є щоденник. В ньому практикант щоденно веде записи згідно форми, де вказується дата, назва технологічного процесу (роботи), в якому він брав безпосередню участь, описуються головні складові елементи процесу (роботи): сорти та гібриди культур, попередники, якість підготовки і стан ґрунту, склад агрегату, змінна норма виробітку і фактично виконана робота за зміну, якість роботи, труднощі, недоліки під час виконання та шляхи їх подолання, відхилення у виконанні окремих технологічних процесів від рекомендованих. Обов'язково вказати, що саме зробив практикант в організації вказаного технологічного процесу (роботи).

У випадках, коли через несприятливі погодні умови виконання технологічних процесів стає неможливим, практикант повинен працювати зі звітами про виробничу

діяльність господарства за минулі роки, книгою історії полів, рекомендаціями з раціонального використання добрив та іншими матеріалами, які потрібні для написання звіту про практику тощо. А таких записів, як «йшов дощ» в щоденнику не повинно бути.

Щоденник обов'язково регулярно підписується керівником практики, викладачем, завіряється в кінці проходження практики керівником підприємства. Без щоденника, заповненого згідно з вимогами, звіт не приймається до захисту, тому що щоденник є основою написання всіх розділів звіту.

ЩОДЕННИК

виробничої практики студента III курсу факультету агрономії

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Початок «__» _____ 20__р., кінець «__» _____ 20__р.,

Дата	Види робіт	Місце роботи	Опис робочих процесів, організація і оплата праці, основні машини. Відхилення від рекомендованої технології та пропозиції щодо їх усунення	Підпис керівника
8.IV	Сівба гороху сорту Мадонна першої генерації	Поле № 3 польової сівозміни	Передпосівний обробіток ґрунту — культивування з боронуванням (трактор Т-150 К + культиватор КПС-8) на глибину 6–8 см. Якість культивування — добра. Сівба — (трактор МТЗ-922+ сівалка СЗ-5,4 з прикочуючими котками). Норма висіву гороху 1,2 млн/га (368 кг/га), глибина загортання насіння 6–8 см. Виліт маркерів: лівого — 285 см правого — 285 см (ведення по центру). Норма виробітку 22 га, — фактична 27 га. Організаційні особливості —	

3. РОЗ'ЯСНЕННЯ ДО НАПИСАННЯ ЗВІТУ

Вступ

У вступі необхідно коротко описати мету та завдання виробничої практики.

1. Характеристика господарства

У цьому розділі необхідно вказати географічне положення та загальні відомості про господарство (спеціалізація; наявність земельних угідь.)

Навести агрохімічну характеристику рельєфу ґрунтового покриву полів. Необхідно дати детальну характеристику ґрунтів.

Далі наводиться характеристика метеорологічних умов (короткі відомості про погодні умови наводяться на основі даних найближчої метеорологічної станції: середня багаторічна температури повітря та опади).

Глибина снігового покриву в грудні ____ см, січні ____ см, лютому см.

Необхідно навести дані про структуру посівних площ, врожайність та валовий збір сільськогосподарських культур за останні 3 роки.

Забезпеченість технікою та іншими матеріальними ресурсами.

Розміщення культури в сівозміні – висвітлюється роль попередника в забезпеченні високого врожаю культури; називаються всі можливі варіанти попередників. Приводиться схема польових сівозмін, які є в наявності в господарстві.

Розв'язуючи питання кращого розміщення культур в сівозміні, потрібно враховувати господарсько-економічні і природні умови, забезпечити насамперед провідні культури кращими попередниками.

Економічною основою сівозміни є науково обґрунтована структура посівних площ, яку розробляють відповідно до спеціалізації і концентрації виробництва з урахуванням природних умов і біологічних особливостей рослин.

Основою будь-якої технології вирощування сільськогосподарських культур в господарстві є правильний підбір сортів і гібридів. Територіальна концентрація і спеціалізація виробництва продукції рослинництва обмеженого набору культур, сортів і гібридів також збільшують небезпеку нагромадження і поширення патогенних джерел ураження їх хворобами, які можуть катастрофічно знижувати рівень врожайності та якість отриманої продукції.

В цьому плані небезпечна однобічна орієнтація на добір сортів та гібридів максимально пристосованих лише до таких факторів інтенсифікації, як урахування їх генетичного потенціалу, стійкості проти

шкодочинних об'єктів, а також рівня їх адаптивності до абіотичних стресових факторів середовища.

У зв'язку з динамічними змінами екологічних і технологічних ситуацій з метою зменшення тиску вказаних стресових факторів середовища на виробничі агроценози рослин, постійно існує необхідність у систематичній зміні набору вирощуваних сортів і гібридів у напрямку більшого їх пристосування до умов вирощування і забезпечення зростаючого рівня врожайності та його стабільності.

Після кожної таблиці студент повинен навести висновки та пропозиції господарству, що покращить або підвищить господарську діяльність того чи іншого підприємства.

2. Індивідуальне завдання

Індивідуальні завдання студент отримує від керівника практики від кафедри. Також керівник видає студенту методику виконання плану практики та особливості проведення дослідів, консультує студента із написання звіту з практики та заповнення щоденника.

3. Висновки і пропозиції виробництву

На основі глибокого аналізу всього матеріалу, висвітленого в звіті набутого під час проходження практики, необхідно чітко, лаконічно, по пунктах зробити висновки у формі пропозицій господарству, щодо удосконалення вирощування с/г культур та підвищення їх урожайності, для отримання максимальної економічної ефективності.

Слід також показати обмежені можливості вирощування стабільно високих врожаїв у вашому господарстві (описати обмежуючі фактори).

4. Використані джерела інформації

Подається в алфавітному порядку по автору, або першому автору, коли наукова праця написана колективом авторів. У списку використаної літератури вказують лише ті джерела, які здобувач безпосередньо використовував при написанні звіту або електронні адреси джерел в інтернеті.

5. Додатки

Подаються фотографії з проходження практики, звітні документи та ін.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ

Звіт з виробничої практики повинен відповідати таким вимогам:

- Звіт з практики виконується на папері А 4;
- Написаний від руки, розбірливо, охайно, грамотно (велика кількість граматичних помилок може стати причиною недопуску роботи до захисту);
- зміст повинен мати повну назву розділів та підрозділів із вказуванням нумерації сторінок, з яких вони починаються;
- посилання на джерела літератури робляться після їх згадування в тексті;
- список використаних джерел повинен містити до 10 джерел.

5. ПОРЯДОК ПОДАННЯ ЗВІТУ

Звіт про виконання здобувачем вищої освіти програми виробничої практики здається ним на кафедру відразу після закінчення практики.

Звіт є основним документом для оцінки практики. В ньому здобувач вищої освіти демонструє своє вміння аналізувати та оцінювати найважливіші наслідки господарської діяльності, природно-економічні умови, застосовані в господарстві технологічні прийоми і технології одержання високих урожаїв.

Результати господарської діяльності та виробничі показники підприємства здобувач вищої освіти порівнює з досягненнями кращих господарств району, області, України. Робить власні висновки і вносить конкретні пропозиції щодо кожного розділу роботи і щодо подальшого поліпшення роботи господарства в цілому.

Написаний звіт про виробничу практику розглядається керівниками практики від виробництва і університету.

Звіт про виробничу практику це не простий опис отриманої інформації, а аналіз її на підставі: а) пройденого теоретичного курсу; б) опрацьованої під час практики допоміжної літератури, документації господарства; в) бесіди з керівниками практики; г) вивчення роботи передовиків виробництва; д) особистих спостережень під час виконання завдань практики.

По кожному виду робіт здійснюється порівняння щодо виконання виробничих завдань, проводиться критичний аналіз та робляться свої висновки.

Матеріали для звіту у вигляді окремих нотаток і замальовок підбираються систематично під час виконання програми, або робочих завдань, рекомендованих керівником практикою.

У звіті не допускаються зайві слова, які не мають відношення до конкретного викладу матеріалу та громіздкі теоретичні викладки.

Звіти, виконані тільки на основі літературної викладки у формі розповіді, списані із звітів товаришів по практиці, оцінюються незадовільно і не зараховуються.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Звіт повинен складатися кожним здобувачем вищої освіти окремо: не допускається складання його двома, трьома і більше здобувачами вищої освіти разом. У випадку роботи двох, трьох і більше здобувачів вищої освіти на одному робочому місці одночасно, вони повинні поділити роботу між собою і представити самостійні окремі звіти.

Схема нарахування балів з виробничої практики з агрономії здобувачів вищої освіти

Параметри оцінювання	Результат оцінювання, бал
Проходження практики в господарстві	1-59
Оформлення щоденника та звіту	
Захист звіту	1-41
Підсумкова оцінка: кількість балів за 100-бальною шкалою 4-бальною шкалою оцінка ЄКТС	

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студентів, набутих на практиці, визначається за 100-бальною, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Система оцінювання проходження виробничої практики з агрономії

За 100-бальною шкалою	Рейтинг ЄКТС	За 4-бальною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики. Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі оцінки результатів проходження практики здобувачем вищої освіти, наданої у відгуку характеристики керівника практики від бази практики; оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики; оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, конференціях, круглих столах та інших заходах, а загальні підсумки – на вченій раді факультету та академії.

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом – диференційований залік.

7. Індивідуальні завдання з виробничої практики із агрономії

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань здобувач вищої освіти має розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи підприємства або впровадження певної інновації.

В іншому випадку здобувачу-практиканту пропонується виконати індивідуальне завдання за однією із запропонованих тем. Обсяг виконаного завдання має бути не менше, ніж 2-3 стор. Тематика індивідуального завдання може змінюватися залежно від теми майбутньої магістерської роботи і має бути узгоджена із керівником виробничої практики. Темі індивідуального завдання:

1. Продуктивність пшениці озимої залежно від сорту.
2. Вплив регуляторів росту на формування насіннєвої продуктивності сої.
3. Вплив мінерального живлення, попередники та норми висіву на урожайність та якість пшениці озимої.
4. Формування зернової продуктивності кукурудзи залежно від різних доз універсального багатокomпонентного добрива.
5. Вплив позакореневого внесення регуляторів росту на продуктивність цукрових буряків.
6. Вплив попередників на урожайність та якість зерна пшениці озимої м'якої.

7. Ефективність комплексного застосування хелатних мікродобрив під час вирощування сої.
8. Вплив попередників на продуктивність та технологічні якості коренеплодів цукрових буряків.
9. Ефективність застосування різних норм регуляторів росту на посівах ячменю ярого.
10. Вплив способів обробітку ґрунту на продуктивність конюшини лучної.
11. Вплив екологічних і технологічних заходів на вибір укосу насіннєвого травостою люцерни.
12. Вплив агротехнічних заходів та сортових властивостей на врожайність картоплі.
13. Вплив агротехнічних заходів та сортових властивостей на формування продуктивності меліси лікарської.
14. Урожайність зерна кукурудзи залежно від передпосівної обробки насіння.
15. Формування насіннєвої продуктивності висадків цукрових буряків за позакореневого внесення регуляторів росту.
16. Формування продуктивного потенціалу та технологічних якостей коренеплодів цукрових буряків за різних систем хімічного захисту їх посівів від бур'янів.
17. Урожайність озимого жита за різних агротехнічних прийомів його вирощування.
18. Аналіз насіннєвої продуктивності сортів проса за різних норм висіву та строків сівби.
19. Формування продуктивного потенціалу ріпаку озимого за різних строків сівби.
20. Особливості формування продуктивності звіробою звичайного залежно від схем розміщення рослин.
21. Вплив способів збирання врожаю на продуктивність цукрових буряків та якість цукросировини.
22. Ефективність застосування інокулянтів у технології вирощування сої.
23. Вплив способів основного обробітку ґрунту на урожайність кукурудзи.
24. Вплив регуляторів росту на урожайність і якість насіння гірчиці сарептської.
25. Вплив комплексних хелатних добрив на урожайність і якість насіння ріпаку озимого.
26. Ефективність передпосівної обробки у формуванні насіннєвої продуктивності соняшника.
27. Вплив удобрення на урожайність і якість насіння соняшнику.

28. Потенціал продуктивності гороху посівного за оптимізації обробітку ґрунту.
29. Аналіз господарсько-біологічних ознак зразків вики ярої в умовах підприємства.
30. Вплив сортових властивостей тритикале ярого на формування господарсько цінних ознак.
31. Формування продуктивності та якості бульб картоплі залежно від сортових властивостей.
32. Вплив мінерального живлення та норм висіву на врожайність та якість пшениці твердої ярої.

Рекомендовані джерела інформації основні

1. Дмитришак М.Я., Мокрієнко В.А., Юник А.В. Морфобіологічні особливості та технологія вирощування технічних культур / за ред. М.Я. Дмитришака. Вінниця: «Нілан-ЛТД», 2017. 484 с.
2. Єщенко В.О., Копитко П.Г., Костогриз П.В., Опришко В.П. Основи наукових досліджень в агрономії. Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К»», 2014. 332 с.
3. Каленська С.М., Шевчук О.Я., Танчик С.П. Технологія виробництва продукції рослинництва. К.: «Видавничий центр НУБіП України», 2015. 563 с.
4. Петриченко В.Ф., Лихочвор В.В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур: підручник. 5-те вид., виправ., допов. Львів: НВФ «Українські технології», 2020. 806 с.
5. Зінченко О. І. Рослинництво: підручник, вид. третє, доповн. і перероб. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2016. 612 с.

Допоміжні

1. Буряківництво. Проблеми інтенсифікації та ресурсозбереження. Київ: НВП ТОВ «Альфа-стевія ЛТД», 2007. 486 с.
2. Ермантраут Е.Р., Малиновський А.С., Дідора В.Г. Методика наукових досліджень в агрономії: навч. посібник. Житомир: ЖНАЕУ, 2010. 124 с.
3. Єгоршин О.О., Лісовий М.В. Математичне планування польових дослідів та статистична обробка експериментальних даних. Харків, 2005. 193 с.
4. Жатов О. Г., Каленська С. М., Мельник А. В. Технічні культури: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2015. 358 с.

5. Корнієнко С.І., Балан В.М., Петриченко С.М. Виробництво насіння цукрових буряків у східному Лісостепу України (агротехнологічний проект). Київ: Нічлава, 2007.
6. Мельник А. В. Рослинництво з основами технології переробки. Практикум: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. за ред. А. В. Мельника, В. І. Троценка. Суми: Університетська книга, 2017. 383 с.
7. Мельник А. В.. Агробіологічні особливості вирощування соняшнику та ріпаку ярого в умовах Північно-східного Лісостепу України. Аналітичний огляд та результати досліджень: монографія. Суми: Університетська книга, 2017. 229 с.
8. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття. За ред. М.А. Бобро, С.П. Танчика, Д.М. Алімова. Київ: Урожай, 2001.
9. Рослинництво. Модульний метод з тестового контролю і рейтинговою оцінкою знань студентів на ПЕОМ. О.М. Куценко, А.А. Кочерга, Л.Ф. Бондарєва та ін. Київ: Центр навчальної літератури. 2005.

Інформаційні ресурси

1. Інститут олійних культур НААН України. URL: <http://imk.zp.ua>
2. Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України. URL: <http://sugarbeet.gov.ua>
3. Інститут рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН. URL: <http://www.yuriev.com.ua>
4. ННЦ «Інститут землеробства НААН». URL: <http://zemlerobstvo.com>
5. Дослідна станція луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН України. URL: <http://ibc-uaas.at.ua/>
6. Журнал «Агроном». URL: <http://agronom.com.ua>
7. Журнал «Зерно». URL: <http://www.zerno-ua.com>
8. Журнал «Пропозиція». URL: <http://www.propozitsiya.com>
9. Журнал «Цукор України». URL: <http://sugarua.com>
10. Журнал «Цукрові буряки». URL:

ДОДАТОК 1.

Титульний лист звіту повинен мати такий вигляд:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Факультет агрономії
Спеціальність
201 — «Агрономія»

ІВАНЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ
студент 31-а групи

ЗВІТ

про виробничу практику в

(назва господарства)

_____ району _____ області

з « » _____ 20__ р. по « » _____ 20__ р.

УМАНЬ — 20__

ЗМІСТ

Вступ

Загальна характеристика практики

Характеристика господарства

Індивідуальне завдання

Висновки і пропозиції виробництву

Використані джерела інформації

Додатки

Вступ

Мета практики:

Завдання практики:

1. ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСТВА

Географічне положення та загальні відомості

1. Земельні угіддя

Види угідь	Площа, га	%
Рілля		
Сіножаті		
Пасовища		
Сади		
Чагарники і ліси		
Дороги		
Будівлі та двори		
Інші землі		
Всього землі		

Опис ґрунтів і рельєфу полів

2. Агрохімічна характеристика ґрунтів господарства

№ п/п	Назва типів ґрунтів	Площа, га	Глибина орного шару, см	Механічний склад	Вміст гумусу %	со ль ов е р н	Вміст рухомих форм елементів живлення, мг на 100 г ґрунту		
							N	P ₂ O ₅	K ₂ O
1									
2									

Характеристика кліматичних умов

3. Метеорологічні умови господарства

Місяці	Середня багаторічна температура повітря, ° С	Середня багаторічна кількість опадів, мм
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
За рік		

4. Структура посівних площ в середньому за останні 3 роки

№ п/п	Посівні площі сільськогосподарських культур	Площа, га	% до землі в обробітку
Всього в обробітку	Рілля		
1	Озимі зернові – всього		
	в т.ч.		
2	Ярі зернові – всього		
	в т.ч.		
3	Зернобобові – всього		
	в т.ч.		
4	Технічні – всього		
	в т.ч.		
5	Багаторічні трави – всього		
6	Овочі		

5. Урожайність основних сільськогосподарських культур за останні 3 роки, т/га

Сільськогосподарські культури	Роки			Середня, т/га
	20__	20__	20__	

6. Валовий збір основних сільськогосподарських культур за останні 3 роки, т/га

Сільськогосподарські культури	Роки			Середній, т/га
	20__	20__	20__	

7. Наявність сільськогосподарської техніки

№	Назва	Марка	Кількість, шт.
1			
2			
3			
4			
5			
6			

8. Сівозміни господарства

Сівозміна	поля	Чергування культур	Площа, га
ПОЛЬОВА			
Всього			
ПОЛЬОВА			
Всього			

9. Набір сортів (гібридів) сільськогосподарських культур для вирощування в господарстві

Культура	Сорт (гібрид)	Рекомендована зона вирощування	Напрямок використання	Група стиглості	Тип інтенсивності

ДОДАТКИ ДО ЗВІТУ ВКЛЮЧАЮТЬ ТАКІ ДОКУМЕНТИ І МАТЕРІАЛИ:

- щоденник;
- характеристика з місця проходження практики, завірена підписом керівника господарства і печаткою;
- акт впровадження результатів своїх досліджень або інших новинок агротехніки у виробництво, завірений підписом і печаткою (якщо впровадження мало місце);
- інші матеріали, що характеризують роботу студента в господарстві;
- допоміжні таблиці до окремих розділів.